

LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTRO

Į S A K Y M A S DĖL MAŽŲ NUOTEKŲ KIEKIŲ TVARKYMO

2002 m. lapkričio 19 d. Nr. 596

Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatymo (Žin., 1992, Nr. [5-75](#); 1996, Nr. [57-1335](#); 1997, Nr. [65-1540](#); 2002, Nr. [2-49](#)) 6 straipsniu ir Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos nuostatais (Žin., 1998, Nr. [84-2353](#); 2002, Nr. [20-766](#)),

1. T v i r t i n u Mažų nuotekų kiekių tvarkymo laikinąjį reglamentą (pridedama);

2. P a v e d u:

2.1. Statybos produkcijos sertifikavimo centrui iki 2003 m. gruodžio 31 d. parengti (organizuoti parengimą) tipinių nuotekų valymo įrenginių techninius liudijimus ir atitikties vertinimo tvarkos projektą;

2.2. Valstybinei aplinkos apsaugos inspekcijai iki 2003 m. birželio 25 d. parengti informacijos apie mažus nuotekų valymo įrenginius rinkimo ir vertinimo tvarką;

2.3. Aplinkos ministerijos Aplinkos kokybės departamentui koordinuoti šio įsakymo įgyvendinimą ir teikti metodinę pagalbą vykdant 2.1 ir 2.2 pavardimus.

3. Įsakymo vykdymo kontrolę p a v e d u Aplinkos ministerijos sekretoriui Emiliui Gustainiui.

4. Aplinkos ministerijos informacijos kompiuterinėje sistemoje v a d o v a u t i s reikšminiais žodžiais: „valdymo sistema“, „vanduo“.

APLINKOS MINISTRAS

ARŪNAS KUNDROTAS

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos aplinkos ministro
2002 m. lapkričio 19 d.
įsakymu Nr. 596

MAŽŲ NUOTEKŲ KIEKIŲ TVARKYMO LAIKINASIS REGLAMENTAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Bet kokios į aplinką išleidžiamos nuotekos nepriklausomai nuo to, ar jos valomos iki nustatytų minimalių reikalavimų, ar ne, dažniausiai neigiamai veikia aplinką, kelia pavojų žmonių sveikatai, kenkia aplinkinių subjektų turtingiems interesams, apriboja valstybinių gamtos išteklių panaudojimo galimybes, reikalauja papildomų valstybės išlaidų nuotekų kontrolei ir daromos įtakos monitoringui ir pan. Siekiant sumažinti minėtų faktorių riziką, būtina nustatyti ne tik minimalius reikalavimus nuotekų surinkimui ir valymui, bet ir nustatyti reglamentus visiems kitiems nuotekų išleidimo rizikos faktoriams, pvz., nuotekų išleidimo vietos parinkimui, nuotekų tvarkymo sistemos parinkimui, higieninius reikalavimus nuotekų tvarkymo įrenginių įrengimui, nuotekų tvarkymo įrenginių statybos procesui, įrenginių eksploatacijai, kontrolei ir pan.

2. Šio dokumento paskirtis – reglamentuoti mažų nuotekų kiekių tvarkymo sistemų ir atskirų jų elementų diegimą bei nustatyti bendruosius mažų nuotekų kiekių tvarkymo principus.

II. NUORODOS

3. Šiame dokumente svarstomus klausimus reglamentuoja šie teisės aktai ir normatyviniai dokumentai:

3.1. Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatymas (Žin., 1992, Nr. [5-75](#); 1996, Nr. [57-1335](#); 1997, Nr. [65-1540](#); 2000, Nr. [39-1093](#), Nr. [90-2773](#); 2002, Nr. [2-49](#));

3.2. Lietuvos Respublikos vandens įstatymas (Žin., 1997, Nr. [104-2615](#); 2000, Nr. [61-1816](#));

3.3. Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymas (Žin., 1995, Nr. [107-2391](#); 1997, Nr. [65-1548](#), Nr. [96-2427](#); 2000, Nr. [42-1195](#), Nr. [58-1708](#), Nr. [92-2881](#); 2001, Nr. [39-1358](#));

3.4. Lietuvos Respublikos statybos įstatymas (Žin., 1996, Nr. [32-788](#); 1997, Nr. [65-1551](#); 2000, Nr. [78-2360](#); 2001, Nr. [101-3597](#); 2002, Nr. [73-3093](#));

3.5. Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos normatyvinis dokumentas LAND 32-99 „Gamtos išteklių naudojimo leidimų išdavimo ir gamtos išteklių naudojimo limitų bei leistinos taršos į aplinką normatyvų nustatymo tvarka“ (Žin., 1999, Nr. [106-3087](#)).

3.6. Aplinkosaugos reikalavimai nuotekoms tvarkyti (Žin., 2001, Nr. [87-3054](#));

3.7. Aplinkosauginės buitinių nuotekų filtravimo įrenginių įrengimo gamtinėmis sąlygomis taisyklės LAND 21-01 (Žin., 2001, Nr. [41-1438](#));

3.8. Lietuvos higienos norma HN 44:2000 „Gėlo ir mineralinio požeminio vandens vandenviečių ir vandentiekio vamzdinių apsaugos zonų rengimo ir priežiūros higienos normos bei taisyklės“ (Žin., 2000, Nr. 20-115);

3.9. Miestų nekanalizuotų gyvenamųjų kvartalų nuotekų tvarkymo rekomendacijos R19-00 (Aplinkos ministerijos interneto tinklapis (Žin., 2000, Nr. [46-1331](#); Nr. [98-3125](#), <http://www.am.lt>);

3.10. RSN 151-92 „Miestų ir gyvenviečių sodybos“;

3.11. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1993 m. birželio 16 d. nutarimas Nr. 469 „Dėl gyvenamųjų namų ir kitų objektų statybos teritorijose, kuriose neįrengti inžineriniai įrenginiai“ (Žin., 1993, Nr. [25-593](#); 1994, Nr. [17-282](#));

3.12. Organizacinis tvarkomasis statybos techninis reglamentas STR 1.09.04:2002 „Statinio projekto vykdymo priežiūra“ (Žin., 2002, Nr. [43-1638](#));

3.13. Organizacinis tvarkomasis statybos techninis reglamentas STR 1.09.05:2002 „Statinio statybos techninė priežiūra“ (Žin., 2002, Nr. [43-1638](#));

3.14. Organizacinis tvarkomasis statybos techninis reglamentas STR 1.11.01:2002 „Statinių pripažinimo tinkamais naudoti tvarka“ (Žin., 2002, Nr. [60-2475](#));

3.15. Organizacinis tvarkomasis statybos techninis reglamentas STR 1.02.07:2002 „Statinių projektavimo, statybos, statinių projektų ekspertizės ir statinių ekspertizės įmonių atestavimas“ (Žin., 2002, Nr. [54-2148](#));

3.16. Vandens išteklių naudojimo ir teršalų, išleidžiamų su nuotekomis, pirminės apskaitos ir kontrolės tvarka (Žin., 2001, Nr. [29-941](#)).

III. TERMINAI IR APIBRĖŽIMAI

4. Šiame dokumente:

4.1. **Nuotekos** – žmogaus buityje, ūkinėje ir gamybinėje veikloje panaudotas vanduo (dažniausiai, kai vandeniu šalinamos atliekos), kuriuo naudotojas atsikrato, išleisdamas į aplinką arba į kitiems subjektams priklausančias nuotekų surinkimo sistemas. Prie nuotekų taip pat priskiriamas organizuotai (nuotekų surinkimo sistemomis) surenkamas ir į aplinką arba į kitų subjektų nuotekų surinkimo sistemas išleidžiamas paviršinis (kritulių) vanduo.

4.2. **Gyventojų ekvivalentas (GE)** – susidarančiose (surenkamose) nuotekose esantis teršalų kiekis (taršos krūvis), išreikštas santykiniu žmonių skaičiumi (pvz., 1GE = 70 gBDS_{7/d}).

4.3. **Nuotekų tvarkymo sistema** – inžinerinių įrenginių, statinių ir technologinių procesų kompleksas (visuma) nuotekoms surinkti, transportuoti, valyti (teršiančias medžiagas nuo vandens atskirti) ir išleisti bei valymo metu susidarančioms atliekoms (šlamui, dumbliui) tvarkyti.

4.4. **Individuali nuotekų tvarkymo sistema** – nuotekų tvarkymo sistema, skirta vieno objekto (individualaus gyvenamojo namo ar kito objekto) nuotekoms tvarkyti ir priklausanti objekto savininkui.

4.5. **Grupinė nuotekų tvarkymo sistema** – nuotekų tvarkymo sistema, skirta grupės objektų nuotekoms tvarkyti ir priklausanti objektų savininkams arba tretiesiems asmenims.

4.6. **Grupė objektų** – taip išsidėstę objektai, kad įrengiant nuotekų surinkimo tinklus vienam GE tektų ne daugiau kaip po 10 m kanalizacijos linijos, o atstumas tarp atskirų įvadų būtų ne didesnis kaip 200 m.

4.7. **Bendra (centralizuota) nuotekų tvarkymo sistema** – dažniausiai savivaldos institucijai priklausanti nuotekų tvarkymo sistema, skirta aglomeracijų nuotekoms tvarkyti.

4.8. **Maži nuotekų kiekiai** – buitinių ir gamybinių nuotekų srautai iki 400 m³/d, kurie pagal juose esantį organinių teršalų kiekį atitinka iki 2000 GE, bei paviršinių nuotekų srautai iki 50 l/s.

4.9. **Nuotekų valymo įrenginiai** – nuotekų tvarkymo sistemos dalis, skirta nuotekų valymui (teršalų atskyrimui).

4.10. **Nuotekų kaupimo rezervuaras** – sandarus rezervuaras (talpa), skirtas laikinam nuotekų kaupimui periodiškai jas išvežant ir sutvarkant kitoje, tam skirtoje, vietoje.

4.11. **Tiekėjas** – tai asmuo, tiekiantis užsakovams (platinantis) įvežamus iš kitų šalių arba savo ar kitų šalies firmų gaminamus nuotekų tvarkymo įrenginius ar atskirus jų elementus.

4.12. **Tipiniai nuotekų valymo įrenginiai** – vienodi, vieno gamintojo gaminami (turintys pavadinimą, markę, kodą ar pan.) kartotinio taikymo įrenginiai, skirti pilnam nuotekų valymo technologiniam procesui arba pagrindinei jo daliai užtikrinti.

4.13. **Pirminiai nuotekų valymo įrenginiai** – nuotekų valymo įrenginiai, po kurių nuotekos išleidžiamos arba turi būti išleidžiamos į nuotekų tvarkymo sistemas papildomam tvarkymui.

IV. BENDRIEJI REIKALAVIMAI MAŽŲ NUOTEKŲ KIEKIŲ TVARKYMOUI

5. Kiekvieno objekto išleidžiamos nuotekos privalo būti tvarkomos bent pagal minimalius teisės aktuose nustatytus reikalavimus. Kiekvienu konkrečiu atveju priklausomai nuo vietos sąlygų papildomi reikalavimai nuotekoms tvarkyti gali būti skirtingi. Esant galimybei (pasirenkant keletą nuotekų tvarkymo variantų) sprendimas turi būti priimamas, vadovaujantis šiais kriterijais:

5.1. Pagal planuojamą poveikį (prioriteto tvarka):

- mažiausias geriamojo vandens šaltinių teršimo pavojus;
- aplinkosauginiu požiūriu priimtiniausia nuotekų išleidimo vieta (pasirenkamas mažiausiai jautrus priimtuvas);
- higieniniu požiūriu priimtiniausia sistema;
- didesnio patikimumo sistema (mažesnė avarinės taršos tikimybė);
- mažesnė įtaka kitiems vandens išteklių naudotojams;
- paprastesnė nuotekų ir nuotekų daromos įtakos kontrolė.

5.2. Pagal sistemos tipą (prioriteto tvarka):

- bendroji;
- grupinė;
- mišri;
- individuali su nuotekų valymu;
- individuali su nuotekų kaupimo rezervuarais.

6. Aglomeracijų teritorijose esančius objektus būtina planuoti jungti į bendras arba grupines nuotekų tvarkymo sistemas (išskyrus šiame ir kituose dokumentuose numatytas išimtis).

7. Individualias nuotekų tvarkymo sistemas su nuotekų valymu ir valytų nuotekų išleidimu į aplinką, laikantis teisės aktais bei normatyviniais dokumentais nustatytų reikalavimų, galima įrengti:

7.1. į aglomeracijų teritorijas nepatenkančiuose atskiruose objektuose (sodybose, fermose, gamybos įmonėse);

7.2. anksčiau suplanuotose (esamose) sodų bendrijose, perorganizuotose į gyvenamąsias valdas (kai perorganizuojama tik dalis valdų), kuriose nenumatomos bendrosios arba grupinės nuotekų tvarkymo sistemos;

7.3. aglomeracijų teritorijose naujai planuojamuose objektuose (pvz., sodybose, esančiose gyvenamųjų namų kvartaluose, ar pan.), kai toks sprendimas visiems arba daliai objektų numatytas teritorijų planavimo dokumentuose. Teritorijų planavimo dokumentuose tokie sprendimai gali būti numatomi tik tada, kai pagal 5 punkte nustatytus kriterijus tinkamesnis sprendimas negalimas;

7.4. kaip laikiną nuotekų tvarkymo sprendimą objektuose, esančiuose anksčiau suplanuotose ir iš dalies užstatytose aglomeracijose (individualių gyvenamųjų namų kvartaluose, sodų bendrijose, perorganizuotose į gyvenamąsias valdas, ir pan.), kuriose numatytos bendrosios arba grupinės nuotekų tvarkymo sistemos, tačiau dėl vieno ar kito priežasties jos negali būti įrengtos, iki planuojama pradėti naudoti teritorijoje esančius objektus. Šiuo atveju leidimai individualių nuotekų tvarkymo sistemų statybai išduodami su sąlyga, kad atsiradus galimybei reikės jungtis prie bendrųjų arba grupinių nuotekų tvarkymo sistemų.

8. Individualias nuotekų tvarkymo sistemas su kaupimo rezervuarais, laikantis teisės aktais bei normatyviniais dokumentais nustatytų reikalavimų, galima įrengti:

8.1. kai nėra galimybių nei prisijungti prie bendrų arba grupinių nuotekų tvarkymo sistemų, nei įrengti individualias nuotekų tvarkymo sistemas su nuotekų valymo įrenginiais (pvz., nėra tinkamo nuotekų priimtuvo, neišlaikomi sanitariniai atstumai ar pan.);

8.2. kaip laikiną nuotekų tvarkymo sprendimą objektuose, esančiuose anksčiau suplanuotose ir iš dalies užstatytose aglomeracijose (individualių gyvenamųjų namų kvartaluose, sodų bendrijose, perorganizuotose į gyvenamąsias valdas ir pan.), kuriose numatytos bendrosios arba grupinės nuotekų tvarkymo sistemos, tačiau dėl vieno ar kito priežasties jos negali būti įrengtos, iki planuojama pradėti naudoti teritorijoje esančius objektus. Šiuo atveju leidimai individualių nuotekų tvarkymo sistemų statybai išduodami su sąlyga, kad atsiradus galimybei reikės jungtis prie bendrųjų arba grupinių nuotekų tvarkymo sistemų.

9. Grupines nuotekų tvarkymo sistemas būtina numatyti planuojant grupes objektų ne aglomeracijų teritorijose. Kitokie sprendimai galimi tais atvejais, kai pagal 5 punkte nurodytus kriterijus jie yra priimtinesni.

Grupines nuotekų tvarkymo sistemas galima planuoti grupėms objektų, esančių aglomeracijų teritorijose, kai esamos aglomeracijų nuotekų tvarkymo sistemos nepajėgios priimti papildomų apkrovų arba nuotekų prijungimas prie bendrų sistemų negalimas dėl kitų priežasčių.

Tokiu atveju grupinės nuotekų tvarkymo sistemos privalo tenkinti tuos pačius nuotekų tvarkymo reikalavimus, kurie nustatyti visai aglomeracijai.

10. Esant kelioms valytų nuotekų galutinio išleidimo alternatyvoms, turi būti pasirenkama tokia prioriteto tvarka:

- išleidimas į tekančius paviršinius vandens telkinius;
- išleidimas į gruntą;

– išimtiniais atvejais išleidimas į paviršinius stovinčio vandens telkinius. Šiuo atveju kiekvienam telkiniui turi būti apskaičiuojami leistini taršos lygiai.

11. Taikant bet kokias nuotekų tvarkymo sistemas, turi būti užtikrinamos sąlygos valstybinei kontrolei vykdyti (laisvas priėjimas prie kontrolinių šulinių, vedami eksploatacijos žurnalai ir pan.). Be to, teisės aktų nustatyta tvarka teršėjas privalo vykdyti daromos įtakos aplinkai stebėjimus, o, esant neigiamiems jų rezultatams arba pasikeitus ekologiškai ar teisinei situacijai, gali būti griežtinamos nuotekų išleidimo sąlygos.

V. ĮRENGINIŲ TIEKIMAS

12. Tipinių nuotekų valymo įrenginių tiekėjas, norėdamas juos kartotinai taikyti objektuose, kuriems aplinkosauginės sąlygas nustato Aplinkos ministerijos regionų aplinkos apsaugos departamentai (AM RAAD), privalo gauti Aplinkos ministerijos sutikimą. Tam tiekėjas privalo pateikti Aplinkos ministerijai tokią informaciją (lietuvių kalba):

- duomenis apie tiekėją;
- tipinio valymo įrenginio identifikavimo duomenis (pavadinimas, kodas ir pan.);
- principinę technologinę schemą ir pagrindinius matmenis (šie duomenys turi būti pakankami nustatyti gaminio tapatybę);
- statybos produkcijos sertifikatą;
- atitiktį techniniams liudijimams įrodančius dokumentus (po to, kai techniniai liudijimai bus patvirtinti ir pradės veikti atitikties vertinimo sistema);
- įrenginio savybių deklaraciją;
- firmos gamintojo įgaliojimus;
- kitą, tiekėjo manymu, svarbią informaciją.

Aplinkos ministerija įvertina ir registruoja pateiktą informaciją bei informuoja AM RAAD apie tipinių nuotekų valymo įrenginių taikymo galimybes.

13. Dėl kitos tipinės nuotekų tvarkymo įrangos (pirminio valymo įrenginių arba nepagrindinių valymo įrenginių elementų, pvz., smėliagaudžių, siurblių, riebalų gaudyklių, gročių ir pan.) taikymo šio dokumento nustatyta tvarka gauti AM sutikimo nereikia.

14. Užsakovas, norėdamas įdiegti tipinį arba netipinį įrenginį, kuris tiekiamas kaip vientisas gaminys, prie projektinės dokumentacijos privalo pridėti tiekėjo išvadą, kad gaminys konkrečiam objektui parinktas teisingai. Ši sąlyga netaikoma, kai įrenginys gaminamas pagal užsakovo paskirto projektuotojo projektą.

15. Aplinkos ministerija, gavusi informaciją apie nuotekų valymo įrenginių technologinių charakteristikų neatitikimus tiekėjo pateiktai deklaracijai arba projektinėms sąlygoms, kai tiekėjas patvirtino valymo įrenginio atitikimą, perspėja tiekėją, kuris per 30 kalendorinių dienų nuo perspėjimo išsiuntimo dienos turi pateikti motyvuotą paaiškinimą dėl neatitikimo priežasčių. Aplinkos ministerija, išnagrinėjusi tiekėjo paaiškinimą arba jo nustatytu laiku negavusi, sprendžia dėl tolesnio šio tiekėjo tiekiamų įrenginių taikymo galimybių ir apie tai informuoja AM RAAD ir tiekėją.

16. Konkrečiam objektui gaminant (statant) netipinius valymo įrenginius (pagal užsakovo paskirto projektuotojo parengtą projektą), tiekėjas už technologinius sprendimus neatsako ir išvadų dėl gaminio technologinio atitikimo teikti neprivalo. Šiuo atveju už tiekiamų valymo įrenginių konstrukcinį atitikimą projektui (ne technologinį) tiekėjas atsako užsakovui pagal Statybos įstatymą ir sutartį, o už tokių įrenginių technologines charakteristikas atsako užsakovo paskirtas projektuotojas.

17. Neregistruoto tiekėjo tipiniai nuotekų valymo įrenginiai gali būti taikomi, kai atsakomybę už jų technologinį atitikimą prisiima įrenginius parinkęs projektuotojas.

VI. PROJEKTAVIMAS, ĮRENGINIŲ PARINKIMAS

18. Konkrečiam objektui projektuoti arba parinkti tipinius nuotekų valymo įrenginius gali tik nustatyta tvarka atestuotas projektuotojas (jei už tai V skyriuje nustatyta tvarka nesiima atsakomybės tiekėjas).

19. Projektuotojas privalo:

19.1. įvertinti konkretaus objekto specifiką bei išvalytų nuotekų priimtovo jautrumą ir pagal tai parinkti tinkamiausią nuotekų tvarkymo sistemą bei apskaičiuoti reikiamą išvalymo efektyvumą, kuris atitiktų ne tik minimalias nuotekų užterštumo normas, bet ir reikalui esant užtikrintų, kad įrenginio veikimo laikotarpiu nebus viršyti leistini aplinkos užterštumo rodikliai (ypač geriamojo vandens šaltiniuose);

19.2. užtikrinti, kad suprojektuota nuotekų tvarkymo sistema nepažeistų teisės aktais ir normatyviniais dokumentais nustatytų reikalavimų;

19.3. užtikrinti, kad konkrečiomis sąlygomis bus įmanoma tinkamai eksploatuoti suprojektuotą nuotekų tvarkymo sistemą (dumblo tvarkymas, aptarnaujantis personalas ir pan.).

20. Jei dėl blogai suprojektuotų ar parinktų įrenginių nepasiekiamas projekte nustatytas nuotekų išvalymo efektas ar neatitinka kitos projekte nustatytos sąlygos, Aplinkos ministerija gali pareikalauti išsiaiškinti priežastis ir spręsti dėl projektuotojo kvalifikacijos atestato panaikinimo.

VII. STATYBOS MONTAVIMO IR PALEIDIMO DERINIMO DARBAI

21. Statydamas tipinius arba konkrečiam objektui tiekėjo suprojektuotus ir pagamintus valymo įrenginius, užsakovas privalo gauti raštišką tiekėjo pažymą, kad įrenginiai sumontuoti teisingai. Koku būdu įvertinti statybos-montavimo darbų teisingumą, tiekėjas pasirenka savo nuožiūra. Reikalavimus statybos montavimo darbams ir priežiūros sąlygas tiekėjas privalo nurodyti pasiūlyme įrenginių tiekimui.

22. Tipinių arba konkrečiam objektui tiekėjo suprojektuotų ir pagamintų valymo įrenginių užsakovas privalo gauti raštišką tiekėjo pažymą, kad įrenginių paleidimo-derinimo darbai atlikti teisingai. Reikalavimus ir sąlygas paleidimo-derinimo darbams tiekėjas privalo nurodyti pasiūlyme įrenginių tiekimui.

23. Jeigu valymo įrenginius parinko arba suprojektavo užsakovo paskirtas projektuotojas, jis įstatymų nustatyta tvarka atsako už statybos-montavimo ir paleidimo-derinimo darbų priežiūrą.

VIII. PRIPAŽINIMAS TINKAMU NAUDOTI

24. Maži nuotekų valymo įrenginiai gali būti pripažinti tinkamais naudoti, tik atlikus paleidimo-derinimo darbus ir pasiekus projektinius parametrus (išvalymo laipsnį). Užsakovas komisijai, be kitų privalomų dokumentų, privalo pateikti:

- tiekėjo ir/arba projektuotojo pažymą dėl įrenginių atitikimo projekto sąlygas (jeigu įrenginiai tipiniai);

- tiekėjo ir/arba projektuotojo pažymą dėl statybos-montavimo bei paleidimo-derinimo darbų kokybės;

- informaciją apie įrenginių eksploatavimo sąlygas (pvz., sutartį su eksploataciją atliekančia firma, paskirtus ir apmokytus atsakingus asmenis ar pan.).

IX. EKSPLOATACIJA

25. Už tinkamą nuotekų tvarkymo sistemos eksploataciją atsako valymo įrenginių savininkas.

26. Mažų valymo įrenginių eksploatacijos taisyklės nustato tiekėjas arba projektuotojas.

27. Mažų nuotekų valymo įrenginių tiekėjas prie pasiūlymo įrenginių tiekimui privalo pridėti reikalavimus siūlomų įrenginių eksploatacijai bei pasiūlyti konkrečiai vietai tinkančias eksploatacijos galimybes ir sąlygas (pvz., pats teikti eksploatacijos bei techninio aptarnavimo paslaugas, siūlyti kitas firmas, galinčias teikti šias paslaugas konkrečioms įrenginiams, apmokyti užsakovo paskirtus asmenis ar pan.).

XI. MAŽŲ NUOTEKŲ VALYMO ĮRENGINIŲ DARBO VERTINIMAS

28. Mažų nuotekų valymo įrenginių darbas vertinamas pagal žinybinės ir/arba valstybinės laboratorinės kontrolės duomenis bei vizualinių patikrinimų išvadas. Esant aplinkosauginiams pažeidimams, sprendimą dėl savininko patraukimo atsakomybėn priima RAAD. Detalesniam valymo įrenginių bei tiekėjų ir projektuotojų darbo kokybės vertinimui bei iškilusiems ginčams spręsti Aplinkos ministerijos iniciatyva gali būti sudaroma nepriklausomų ekspertų komisija.

XII. ATSAKOMYBĖ

29. Visų nuotekų valymo įrenginių statybos proceso dalyvių atsakomybę už objekto atitikimą projektui nustato Statybos įstatymas;

30. Užsakovas (objekto – taršos šaltinio savininkas) įstatymų nustatyta tvarka atsako už išleidžiamų nuotekų daromą poveikį aplinkai. Šią atsakomybę užsakovas gali sutartimis perkelti kitiems valymo įrenginių statybos proceso dalyviams arba/ir įrenginių eksploataciją vykdančioms asmenims.

31. Projektuotojas, tiekėjas ir rangovas materialiai atsako prieš užsakovą pagal sutartį. Be to, už teikiamų paslaugų kokybę projektuotojas atsako savo atestatu, o tiekėjas gali prarasti galimybę taikyti savo įrenginius.

XIII. INFORMACIJOS KAUPIMAS BEI TEIKIMAS

32. Informacija apie registruotus tipinius valymo įrenginius ir jų tiekėjus kaupiama Aplinkos ministerijoje.

33. Informaciją apie pastatytus mažų kiekių nuotekų valymo įrenginius nustatyta tvarka kaupia ir analizuoja bei ją papildo AM RAAD. AM RAAD archyvuose turi būti kaupiama, papildoma ir visą valymo įrenginių naudojimo laikotarpį saugoma ši informacija:

- objekto duomenys (pavadinimas, adresas, koordinatės);
- nuotekų valymo sistemos projektuotojas ir/arba tiekėjas;
- valymo įrenginio identifikavimo duomenys;
- projektiniai rodikliai (našumas, nuotekų užterštumo rodikliai prieš valymą ir išvalius);
- projekto įgyvendinimo priežiūros (autorinės priežiūros) vykdytojas;
- pripažinimo tinkamais naudoti dokumentai;
- kiti dokumentai apie statybos proceso dalyvių įsipareigojimus;
- informacija apie eksploataciją vykdančius asmenis ir sąlygas;
- informacija apie žinybinės laboratorinės kontrolės programas bei rezultatus;
- valstybinės kontrolės rezultatai;
- ekspertų išvados;
- kita informacija.

34. Valstybinė aplinkos apsaugos inspekcija RAAD sukaupią informaciją nustatyta tvarka periodiškai apibendrina, vertina ir teikia pasiūlymus mažų nuotekų kiekių tvarkymo klausimais RAAD ir Aplinkos ministerijai.